

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	13
Principiile dreptului. O abordare filozofică.....	17
1. Scurte considerații despre principii în filozofie și științe.....	17
2. Aspecte de doctrină privind principiile dreptului.....	19
3. Principii construite și principii metafizice ale dreptului	27
Despre posibilitatea și utilitatea filosofiei dreptului cu aplicare la principiile dreptului	31
1. Reflecții privind posibilitatea și necesitatea filosofiei dreptului.....	31
2. Bazele filosofice ale proporționalității ca principiu al dreptului	33
Criza justiției și justiția crizei	37
1. Contradicțiile maladive ale justiției	37
2. Judecătorul și justiția	42
3. Dreptatea și principiile dreptului	43
Bazele creștine și filozofice ale principiului proporționalității	46
1. Scurte considerații despre proporționalitate ca principiu al dreptului	46
2. Ideea de justiție și principiul proporționalității	51
3. Principiul proporționalității în doctrina liberală	63
4. Teoria statului de drept și principiul proporționalității	66
5. Concluzii.....	73
Proporționalitatea, ca principiu constituțional	76
Aplicarea principiului proporționalității în cazul restrângerii exercițiului unor drepturi.....	85
1. Limite, restrângeri și derogări privind exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale	83
2. Aspecte particulare ale proporționalității potrivit dispozițiilor art. 53 din Constituția României.....	88
Contribuții ale doctrinei juridice române la construcția principiului proporționalității	98
1. Considerații generale despre proporționalitate ca principiu al dreptului	98
2. Bazele teoretice ale proporționalității reflectate în doctrina juridică română.....	100
3. Concluzii.....	109

Principiul proporționalității, criteriu de legitimitate în dreptul public.....	111
1. Scurte considerații privind conceptele de „legalitate” și „legitimitate”	111
2. Puterea discreționară și excesul de putere în activitatea instituțiilor statului.....	112
3. Principiul proporționalității, criteriu de delimitare a puterii discreționare de excesul de putere	114
Principiul constituțional al egalității - semnificații juridice și implicații sociale -	118
1. Principiul egalității – un caz particular al proporționalității	118
2. Examen de jurisprudență a Curții Constituționale privind interferența dintre principiile proporționalității și al egalității.....	119
3. Așezarea justă a sarcinilor fiscale și principiul proporționalității	124
4. Examen de jurisprudență a Curții Constituționale a României, privind așezarea justă a sarcinilor fiscale	126
5. Porunca iubirii și principiul libertății în raport cu legea morală și legea juridică.....	128
Aplicarea principiului constituțional al proporționalității și a doctrinei contractului social la organizarea statală	130
1. Separația și echilibrul puterilor în stat, analizate din perspectiva principiului proporționalității și teoriei contractului social.....	130
2. Reflectarea principiului proporționalității și a doctrinei contractului social în sistemul instituțional al puterii în România	133
3. Sistemul electoral al reprezentării proporționale	136
4. Aplicarea principiului proporționalității, la structura, organizarea și funcționarea Parlamentului României.....	139
Principiul proporționalității. Contribuții ale filosofiei și doctrinei juridice	144
1. Considerații generale despre proporționalitate ca principiu al dreptului	144
2. Concepții filosofice și juridice care implică principiul proporționalității	146
3. Bazele teoretice ale proporționalității reflectate în doctrina juridică română.....	154
4. Concluzii.....	160
Principiul priorității dreptului Uniunii Europene față de dreptul național. Consecințe juridice	162
1. Relația dintre dreptul național și dreptul Uniunii Europene.....	162
2. Raportul dintre dreptul Uniunii Europene și normele constituționale	165
3. Obligația instanțelor naționale de a interpreta dreptul intern în conformitate cu dreptul Uniunii Europene. Limitele acestei obligații	167
4. Autonomia procedurală națională în aplicarea dreptului Uniunii Europene	169

Constituția între ideal și realitate	171
1. Semnificații politice și juridice ale Constituției	171
2. Stabilitate și reformă constituțională	175
Reflecții privind reforma constituțională. Constituționalitatea dreptului la o bună administrare	183
1. Revizuirea Constituției, ca instituție juridică.....	183
2. O analiză a programelor și propunerilor de reformă constituțională în România	191
Exigențele codificării aplicate conținutului normativ al Constituției.....	201
1. Specificul normelor constituționale și al Legii fundamentale	201
2. Conținutul normativ al Constituției	206
Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătoresc al actelor juridice emise cu exces de putere sau neconstituționale	211
1. Introducere.....	211
2. Scurte considerații privind delimitarea puterii discreționare de excesul de putere în activitatea autorităților statului	212
3. Competența instanțelor judecătorești de a cenzura actele juridice neconstituționale.....	215
4. Competența instanțelor judecătorești de a cenzura actele juridice emise cu exces de putere	219
5. Concluzii.....	222
Constituționalitatea recursului în interesul legii și a deciziilor pronunțate	226
1. Regimul juridic al recursului în interesul legii și al deciziilor pronunțate	226
2. Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătoresc	228
3. Controlul constituționalității deciziilor pronunțate în procedura recursului în interesul legii.....	230
Aspecte teoretice și de jurisprudență privind constituționalitatea recursului în interesul legii	233
1. Regimul juridic al recursului în interesul legii și al deciziilor pronunțate	233
2. Controlul constituționalității deciziilor pronunțate în procedura recursului în interesul legii.....	239
3. Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătoresc	243
4. Concluzii.....	246
Aspecte de doctrină și jurisprudență privind aplicarea art. 20 din Constituție ...	249
1. Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 141 alin. (1) teza finală din Codul de procedură penală anterior. Aspecte de jurisprudență.....	249
2. Supremația Constituției și aplicarea normelor constituționale de instanțele judecătorești.....	251

3. Rolul judecătorului național în aplicarea Convenției Europene a Drepturilor Omului.....	253
4. Reflecții privind constituționalitatea dispozițiilor art. 141 alin. (1) teza finală din Codul de procedură penală anterior	255
5. Câteva considerații privind reglementarea măsurilor preventive și a căilor de atac în noul Cod de procedură penală	257
6. Concluzii.....	259
Puterea și democrația	261
1. Scurte considerații privind conceptele de „legalitate” și „legitimitate”	261
2. Puterea discreționară și excesul de putere	263
3. Despre dictatură în democrație	270
4. Exemple de exces de putere în activitatea guvernului posibile soluții constituționale.....	275
Monarhia constituțională și Republica la români. Aspecte constituționale.....	280
1. Considerații generale privind forma de guvernământ	280
2. Monarhia constituțională în România	283
3. Republica în perioada postbelică (1947-1989)	285
4. Constituția din 1991 și forma de guvernământ	286
5. Posibile soluții.....	287
Libertatea conștiinței. Implicații juridice, filosofice și religioase	290
1. Despre conștiință, lege și libertate.....	290
2. Înțelesuri teologice ale conștiinței	294
3. Înțelesuri juridice ale libertății de conștiință	296
4. Libertatea gândirii, conștiinței și religiei în jurisprudența europeană	299
5. Unele concluzii.....	301
În numele libertății de conștiință.....	302
1. Conștiința.....	302
2. Sensuri istorice	304
3. Libertatea gândirii, conștiinței și religiei în jurisprudență	306
4. Omul și conștiința.....	310
Libertatea de exprimare. Semnificații și implicații juridice și teologice	311
1. Reflecții privind fenomenalitatea socială a omului	311
2. Reflecții privind semnificațiile juridice ale libertății de exprimare.....	314
3. Unele aspecte de jurisprudență privind garantarea libertății de exprimare	316
4. În loc de concluzii	325
Doctrina contractului social – Thomas Hobbes	326
1. Actualitatea temei	326

2. Unele considerente privind filosofia și doctrina contractului social la Thomas Hobbes	327
3. Aspecte critice privind filozofia socială a lui Hobbes	332
John Locke - Precursor al liberalismului și constituționalismului contemporan.....	335
1. Experiența, unica sursă a cunoștințelor noastre	335
2. Libertatea, legitimitatea consensului și supremația dreptului	339
3. Relația omului cu statul și individualismul democratic contemporan	342
Omul, societatea și statul în gândirea filosofică și politică a lui Jean-Jacques Rousseau.....	345
1. Un om care a dorit să gândească și să trăiască liber	345
2. Bazele gândirii filosofice: ființă și aparență	347
3. Libertate naturală și libertate socială	353